

«Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z0260-16> (дата звернення: 22.03.2018).

Надійшла до редколегії 12.04.2018

УДК 378.14+623.55

Н. В. ТЕМРІЄНКО,

курсант 1 курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Р. Г. Валєєв, кандидат педагогічних наук,

старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ЗАСВОЄННЯ КУРСАНТАМИ ФАКТОРІВ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ВЛУЧНІСТЬ СТРІЛЬБИ, ПІД ЧАС ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ

Висвітлено важливість і особливості засвоєння під час занять з вогневої підготовки з курсантами закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання, що готують поліцейських, факторів, які впливають на влучність стрільби.

Ключові слова: професійна підготовка поліцейських, вогнева підготовка, влучна стрільба.

Сьогодні нагальною постає проблема загострення криміногенної ситуації на теренах Української держави, посилення боротьби зі злочинністю, що обумовлює більш активну протидію злочинного елемента заходам правоохоронних органів. Становище погіршилось з веденням війни на Сході України, а факти незаконного потрапляння до рук злочинців зброї, зокрема стрілецької, зростає. Окремі зловмисники, а також злочинні угруповання все частіше загрожують співробітникам поліції, здійснюючи напади на них, у тому числі збройні, що загрожують їхньому життю та здоров'ю.

Так, Законом України «Про Національну поліцію» у ст. 42 регламентується, що поліція під час виконання повноважень уповноважена застосовувати вогнепальну зброю, причому ст. 46 Закону доповнює, що її застосування можливе лише у виняткових випадках. Слід зауважити, що поліцейський уповноважений на застосування і використання вогнепальної зброї лише за умови, що він пройшов відповідну спеціальну підготовку – вогневу підготовку [1].

Вогнева підготовка – це комплекс заходів, спрямований на вивчення поліцейським основ стрільби з вогнепальної зброї, правомірності її застосування (використання) і вдосконалення навичок безпечного поводження з нею, швидкісної та влучної стрільби по нерухомих і рухомих цілях, із різних положень, в обмежений час, у русі тощо [2, с. 110]. Роль вогневої підготовки для майбутніх співробітників правоохоронних органів важко переоцінити, оскільки виключно при ретельно спланованому навчанні курсантів стрільби досягається подальша впевненість у фактичному втіленні завдань, які поставлено перед Національною поліцією України. На думку фахівців, вогнева підготовка є однією з основних дисциплін у загальній системі навчання та виховання слухачів вищих військових навчальних закладів. Її мета – виховувати у майбутніх слухачів високі морально-бойові та професіональні якості, впевненість у своїй зброї, підготувати слухача, який твердо знає озброєння стрілецької зброї, правила їх експлуатації та застосування в бойовій обстановці, який вміє готувати озброєння до стрільби та впевнено вражати цілі, методично правильно навчати підлеглих по вогневій підготовці [3].

Дослідниками стрілецької справи, а також науковцями, зокрема, Афанасьєвим В. В. та Мокреєвим В. І. було диференційовано всі фактори, які впливають на влучність стрільби, на чотири групи:

1. Зовнішні фактори: атмосферні умови (зміни температури, тиску, швидкості і напрямку вітру), місцевість, на якій ведеться стрільба. Наголосимо, що влучність стрільби на великі і середні відстані обумовлюється зовнішньо-балістичними чинниками, а також точністю визначення вихідних даних. Вплив місцевості на влучність пострілу визначається двома аспектами: при розміщенні цілі значно вище або нижче горизонту зброї необхідно вносити поправку на кут місця цілі, що при стрільбі на середні і великі відстані може дати значну погрішність при внесенні поправок; місцевість впливає на влучність стрільби кулемета через так зване звалювання зброї, а також через різний вплив різноманітних ґрунтів.

2. Фактори, що визначають якість набоїв: точність виготовлення окремих елементів патрона, точність спорядження патрона, фізико-хімічні властивості порошу. Для влучності стрільби рекомендується використовувати патрони однієї партії, оскільки вони менше відрізняються один від одного по фактичним розмірам і масам їх елементів і, як наслідок, дають менші коливання початкової швидкості.

3. Фактори, що залежать від зброї: точність її виготовлення, знос, несправність, віддача, розташування центра ваги, вібрація ствола, вплив прицільних пристосувань. Купчастість стрільби визначається тільки властивостями зброї. Особливості будови кожного виду зброї у більшій або меншій мірі репрезентуються на характері та величині розсіювання. Щодо впливу зносу зброї на влучність стрільби, то в процесі експлуатації зброї вона може значно погіршитись.

4. Фактори, що залежать від стрільця: складання зброї та підготовка її до стрільби, приготування до стрільби, прицілювання, здійснення пострілу, визначення поправок [4, с. 71].

Разом з тим зауважимо, що особисті якості стрільця дуже суттєво впливають на влучність стрільби у всіх випадках, особливо у разі стрільби з індивідуальної зброї. Одна і та сама зброя в руках різних стрільців може давати різну влучність. У цьому разі для досягнення відмінних результатів в процесі стрільби важливе значення має ґрунтовне вивчення прийомів стрільби, правил ведення стрільби в бою, а також систематичне тренування.

Лопасєва О. М. серед інших методів засвоєння курсантами навичок та знань вогневої підготовки виділяє психологічну підготовку, до якої відносить, зокрема, ідеомоторне (відтворення раніше вивчених і освоєних прийомів, дій, елементів) та аутогенне (багаторазове повторення спеціальних словесних вправ, спрямованих на оволодіння методикою самонавіювання з метою запобігання зайвій нервово-психологічній напрузі й підтримки відмінної форми) тренування [2, с. 111–112].

Таким чином, засвоєння курсантами факторів, які впливають на влучність стрільби, під час вогневої підготовки має неабияке значення для подальшого оволодіння навичками стрільця, працюючи в правоохоронних органах. До того ж, систематичне тренування і поглиблення досвіду у цій сфері має на меті доведення до автоматизму власних дій в процесі стрільби, поєднане з холоднокрівністю та міцною рукою.

Список бібліографічних посилань

1. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379.

2. Лопасєва О. М. Сучасний підхід до навчання поліцейських діям в екстремальних умовах. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2018. № 1. С. 110–112. URL: http://lsej.org.ua/1_2018/31.pdf (дата звернення: 02.04.2018).

3. Тробюк В. І. Методичні рекомендації щодо викладання вогневої підготовки в підрозділах Державної прикордонної служби України. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: «Педагогіка»*. 2015. Вип. 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadped_2015_4_18 (дата звернення: 09.04.2018).

4. Афанасьєв В. В., Мокреєв В. І. Аналіз помилок у техніці стрільби з пістолета. *Збірник наукових праць Академії внутрішніх військ МВС України*. 2013. Вип. 1. С. 71–73.

Надійшла до редколегії 12.04.2018